

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการบำบัดทางการแพทย์โดยใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วยต่อความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต โรงพยาบาลชลบุรี จังหวัดชลบุรี ประกอบด้วยกลุ่มควบคุมจำนวน 10 คน กลุ่มทดลองจำนวน 10 คน แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ทดสอบสมมติฐานที่ 1 โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤตในกลุ่มที่ได้รับการบำบัดทางการแพทย์โดยใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วยในระยะก่อนและหลังการทดลอง
3. ทดสอบสมมติฐานที่ 2 โดยเปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในมารดาในกลุ่มที่ได้รับการบำบัดทางการแพทย์โดยใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วย และมารดาในกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ ในระยะก่อนและหลังการทดลอง
4. สรุปผลการใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วยของมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤตเป็นรายบุคคล 10 ราย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ข้อมูลทั่วไปของมารดา ข้อมูลด้านอายุในกลุ่มควบคุมมารดาอายุระหว่าง 21-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 และ 26-30 คิดเป็นร้อยละ 40 ในกลุ่มทดลองมารดาอายุอยู่ระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมาคืออายุระหว่าง 18-20 และ 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 ข้อมูลด้านระดับการศึกษา ในกลุ่มควบคุม มารดามีระดับการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 40 และระดับอนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 40 ในกลุ่มทดลองมารดามีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 40 ข้อมูลด้านลักษณะครอบครัว กลุ่มควบคุมมีลักษณะครอบครัวเดี่ยวคิดเป็นร้อยละ 80 กลุ่มทดลองมีลักษณะครอบครัวเป็นครอบครัวเดี่ยวคิดเป็นร้อยละ 60 ข้อมูลด้านอาชีพ พบว่า ในกลุ่มควบคุมมีอาชีพรับจ้างคิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา

คือค้าขาย และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 20 ในกลุ่มทดลองมีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 50 และแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 50 ด้านสัมพันธภาพกับสามี ในกลุ่มควบคุมมีสัมพันธภาพกับสามีในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 60 ในกลุ่มทดลองมีสัมพันธภาพกับสามีในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมา ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 30 ข้อมูลด้านลำดับที่ของการตั้งครรภ์ ในกลุ่มควบคุมเป็นการตั้งครรภ์แรก คิดเป็นร้อยละ 50 และครรภ์ที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 50 ในกลุ่มทดลองเป็นการตั้งครรภ์ที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 40 และมากกว่าครรภ์ที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 40 ข้อมูลด้านความต้องการบุตรมารดา กลุ่มควบคุม ต้องการบุตรมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 90 ในกลุ่มทดลองต้องการบุตรมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 70 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ของข้อมูลทั่วไปของมารดา

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ	$(M = 27.20, SD = 4.42)$		$(M = 29.20, SD = 7.22)$	
18-20	-	-	2	20
21-25	4	40	-	-
26-30	4	40	4	40
31-35	2	20	2	20
36-40	-	-	1	10
> 40	-	-	1	10
การศึกษา				
ประถมศึกษา	1	10	5	50
มัธยมศึกษา	4	40	4	40
อนุปริญญา	4	40	1	10
ปริญญาตรี	1	10	-	-
ลักษณะครอบครัว				
ครอบครัวเดี่ยว	8	80	6	60
ครอบครัวขยาย	2	20	4	40

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ				
แม่บ้าน	1	10	5	50
รับจ้าง	5	50	5	50
ค้าขาย	2	20	-	-
อื่น ๆ	2	20	-	-
สัมพันธ์ภาพกับสามี				
ดีมากที่สุด	2	20	2	20
ดีมาก	6	60	4	40
ปานกลาง	2	20	3	30
น้อย	-	-	1	10
ลำดับที่ของการตั้งครรภ์				
ครรภ์ที่ 1	5	50	2	20
ครรภ์ที่ 2	5	50	4	40
> ครรภ์ที่ 2	-	-	4	40
ความต้องการบุตรคนปัจจุบัน				
ต้องการมากที่สุด	9	90	7	70
ต้องการมาก	1	10	2	20
ไม่แน่ใจ	-	-	1	10

1.2 ข้อมูลทั่วไปของบุตร ประกอบด้วย อายุครรภ์ขณะคลอด พบว่าในกลุ่มควบคุม ทารกมีอายุขณะคลอดอยู่ระหว่าง 28-32 สัปดาห์ ร้อยละ 60 ในกลุ่มทดลองทารกมีอายุครรภ์ ขณะคลอดอยู่ระหว่าง 28-32 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 70 ข้อมูลด้านเพศบุตร ในกลุ่มควบคุมทารก เป็นเพศชาย และเพศหญิง ร้อยละ 50 ในกลุ่มทดลองทารกเป็นเพศชายร้อยละ 70 ในกลุ่มควบคุม ทารกมีน้ำหนักแรกคลอดระหว่าง 1,500-2,500 กรัม คิดเป็นร้อยละ 40 รองลงมามีน้ำหนักแรกคลอด ระหว่าง 1,000-1,499 กรัม คิดเป็นร้อยละ 30 ในกลุ่มทดลองทารกมีน้ำหนักแรกคลอดระหว่าง 1,000-1,499 กรัม คิดเป็นร้อยละ 60 ข้อมูลด้าน การรักษาที่ทารกได้รับ ในกลุ่มควบคุม

และในกลุ่มทดลอง ทารกอยู่ในตู้อบ คิดเป็นร้อยละ 100 ได้รับการรักษาด้วยแสง ในกลุ่มควบคุม ร้อยละ 70 ในกลุ่มทดลอง ได้รับคิดเป็นร้อยละ 80 ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองได้รับสารน้ำ หรือยาทางหลอดเลือดดำ และได้รับเครื่องช่วยหายใจ หรือออกซิเจน คิดเป็นร้อยละ 100 อาการแทรกซ้อนของทารกหลังคลอด ในกลุ่มควบคุมทารกคลอดก่อนกำหนด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีภาวะแทรกซ้อนของระบบทางเดินหายใจร้อยละ 100 และในกลุ่มทดลองทารกคลอดก่อนกำหนด คิดเป็นร้อยละ 80 มีภาวะแทรกซ้อนหลังคลอดของระบบทางเดินหายใจร้อยละ 60 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลของบุตร

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุครรภ์ขณะคลอด (สัปดาห์)	$(M = 32.10, SD = 3.92)$		$(M = 31.90, SD = 5.36)$	
< 28	1	10	-	-
28-32	6	60	7	70
> 32-36	2	20	1	10
> 36-40	1	10	1	10
> 40	-	-	1	10
เพศ				
ชาย	5	50	7	70
หญิง	5	50	3	30
น้ำหนักแรกคลอด (กรัม)	$(M = 1,798.50, SD = 763.18)$		$(M = 1,659, SD = 705.78)$	
< 1,000	1	10	-	-
1,000-1,499	3	30	6	60
1,500-2,500	4	40	2	20
> 2,500	2	20	2	20
การรักษาที่ทารกได้รับ				
อยู่ในตู้อบ	10	100	10	100
ได้รับการรักษาด้วยแสง	7	70	8	80
ได้รับสารน้ำหรือยาทางหลอดเลือดดำ	10	100	10	100
ใช้เครื่องช่วยหายใจ หรือ ออกซิเจน	10	100	10	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาวะแทรกซ้อนหลังคลอด				
คลอดก่อนกำหนด ¹	6	60	6	60
คลอดก่อนกำหนด ²	1	10	1	10
คลอดก่อนกำหนด ³	1	10	-	-
คลอดก่อนกำหนด ⁴	1	10	-	-
คลอดก่อนกำหนด ⁵	1	10	1	10
คลอดครบกำหนด ⁶	-	-	1	10
คลอดครบกำหนด ⁷	-	-	1	10

หมายเหตุ ¹ มีภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ

² มีภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจร่วมกับติดเชื้อที่ปอด

³ มีภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจร่วมกับติดเชื้อในกระแสเลือด

⁴ มีภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจร่วมกับติดเชื้อในกระแสเลือด และภาวะไส้เน่า

⁵ มีภาวะแทรกซ้อนระบบทางเดินหายใจ ร่วมกับช็อก

⁶ กลุ่มอาการลำไส้ดำน้ำคร่ำ

⁷ ช็อก

2. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต หลังให้การบำบัดทางการพยาบาลโดยใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วยลดลงจากความเครียดของการเป็นมารดา ก่อนได้รับการบำบัดทางการพยาบาล

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในระยะก่อนและหลังการให้การบำบัดทางการพยาบาลโดยใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วย พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในระยะก่อนทดลอง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 ($SD = .51$) และค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในระยะหลังทดลอง

มีค่าเท่ากับ 2.25 ($SD = .45$) เมื่อทดสอบทางสถิติโดยใช้การทดสอบที (Paired t-test) พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤตในกลุ่มที่ได้รับการบำบัดทางการแพทย์ ในระยะก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($t = 9.09, p < .05$) หมายถึงค่าเฉลี่ยความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในระยะหลังได้รับการบำบัดทางการแพทย์โดยใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วยลดลงจาก ในระยะก่อนได้รับการบำบัดทางการแพทย์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังทดลอง

กลุ่มทดลอง	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	<i>p-value</i> (One-Tailed)
<i>n</i> = 10				
ก่อนทดลอง	2.99	.51	9.09	.000
หลังทดลอง	2.25	.45		

3. ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ที่ได้รับการบำบัดทางการแพทย์โดยการพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วย ต่ำกว่าความเครียดของการเป็นมารดา ในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในระยะก่อนทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในระยะก่อนการทดลอง ในกลุ่มควบคุมมีค่าเท่ากับ 3.36 ($SD = .37$) ในกลุ่มทดลอง เท่ากับ 2.90 ($SD = .47$) เมื่อทดสอบทางสถิติโดยใช้การทดสอบที (Independent t-test) พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = 2.31, p < .05$) หมายถึงค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดก่อนให้การบำบัดทางการแพทย์ในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่เท่ากัน ทำให้ไม่สามารถ

นำค่าเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในระยะหลังการทดลองในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมาเปรียบเทียบกันได้ ดังแสดงในตารางที่ 4 จึงนำผลต่างเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมาเปรียบเทียบกัน ผลการวิจัยพบว่าผลต่างเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการ รักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ก่อนและหลังการทดลอง ในกลุ่มควบคุม เท่ากับ $-.58$ ($SD = .31$) ในกลุ่มทดลอง เท่ากับ $-.75$ ($SD = .23$) เมื่อทดสอบความแตกต่างของผลต่างเฉลี่ย คะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิด วิกฤต ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยใช้การทดสอบที (Independent t-test) พบว่าผลต่าง เฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารก แรกเกิดวิกฤต ในกลุ่มควบคุมแตกต่างจากผลต่างเฉลี่ยคะแนนความเครียดของการเป็นมารดาใน มารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษานในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในกลุ่มทดลองอย่างไม่มีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($t = 1.42, p = .087$) หมายถึง ผลต่างคะแนนเฉลี่ยความเครียดของการเป็นมารดา ในมารดาที่มีบุตรอยู่ในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในกลุ่มทดลองลดลงมากกว่าในกลุ่มควบคุม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับ การรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในระยะก่อน และหลังทดลอง

	กลุ่มควบคุม ($n_1 = 10$)		กลุ่มทดลอง ($n_2 = 10$)		t	p-value (One-Tailed)
	M	SD	M	SD		
ก่อนทดลอง	3.36	.37	2.90	.47	2.31	.017
หลังทดลอง	2.78	.42	2.15	.34	3.62	.001

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบผลต่างคะแนนเฉลี่ยความเครียดของการเป็นมารดาในมารดาที่มีบุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกแรกเกิดวิกฤต ในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ในระยะก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	<i>n</i>	<i>d</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>	p-value (One-Tailed)
กลุ่มควบคุม	10	-.58	.31	1.42	.087
กลุ่มทดลอง	10	-.75	.23		

4. การบำบัดทางการพยาบาลโดยใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วยในมารดา

10 ราย

มารดาทั้ง 10 รายได้รับการบำบัดทางการพยาบาลโดยใช้การพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วยเหมือนกัน คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างโดยใช้กระบวนการตามรูปแบบความเชื่อเกี่ยวกับความเจ็บป่วย (IBM) ที่เน้นการให้มารดาพรรณนาประสบการณ์การเจ็บป่วย โดยนำเสนอสรุปผลตามขั้นตอน ของการบำบัดทางการพยาบาล 2 ขั้นตอนหลักคือ 1) ขั้นของการบำบัด ซึ่งประกอบด้วย การสร้างบริบทของการเปลี่ยนแปลง การค้นหา และแยกแยะความเชื่อที่เกี่ยวกับการเจ็บป่วย การปรับเปลี่ยนความเชื่อที่ไม่เป็นประโยชน์ และการส่งเสริมความเข้มแข็งของความเชื่อที่เป็นประโยชน์ 2) การตั้งคำถามถึงผลของการบำบัด ซึ่งมีรายละเอียดในภาคผนวก จ